

1 Aquestes notes van servir per realitzar el Power Point: «La Transició a Santa Perpètua (1975-1983)» que es va passar abans del debat de la I Jornada per situar en la temàtica tant els participants com els assistents.

2 Per aquest apartat i el següent seguim bàsicament el capítol 5 i 6 de El que sabem del s. XX. Història de Santa Perpètua

3 El que sabem del s. XX. Història de Santa Perpètua. Vol. II, pàg. 105. Aquest apartat i el següent és una síntesi de El que sabem del s. XX. Història de Santa Perpètua.

dreta:

Construcció piscina municipal (AMSPM)

a sota:

1974: Ajuntament façana principal (AMSPM)

Notes sobre la transició política a Santa Perpètua (1975-1983)¹

Rafael Martín Manzano, membre del CREM

Antecedents²

Amb la mort de Franco, el 20 novembre de 1975, i el nomenament del rei Juan Carlos, dos dies després, s'inicia la Transició espanyola, una etapa apassionant de la nostra història que per a la majoria d'historiadors es tanca l'octubre de 1982, amb la victòria socialista i el primer govern d'esquerres, encapçalat per Felipe González. Per a alguns historiadors, la Transició no conclouria fins a l'entrada d'Espanya a la Unió Europea l'1 de gener de 1986.

No es poden entendre aquells anys sense referir-nos a l'època anterior i en el cas de Santa Perpètua això vol dir remuntar-nos a l'etapa de l'alcalde Francesc Sala (1965-1975).

Quatre són els aspectes més remarcables d'aquesta dècada:

1. La crisi del Movimiento.

A Santa Perpètua, com a molts municipis catalans, el final del franquisme ve marcat per «la crisi que viu el Movimiento a nivell local»³ i per la dificultat de trobar alcaldes i regidors amb vinculacions a la Guerra Civil o que fossin militants de la Falange, és a dir, addictes al Règim. Aquest fou el cas de Francesc Sala.

2. La ràpida industrialització.

A mitjan anys 60, acabats els Plans d'Estabilització, entrem de ple en el “desarrollisme” i la ràpida industrialització farà que l'agricultura perdi definitivament el pes econòmic que havia tingut fins llavors. Santa Perpètua experimentà una de les transformacions urbanístiques més radicals amb l'edificació de nous barris (Can Folguera, 1966) i la creació de nous polígons industrials.

3. La gran transformació urbanística.

El nostre poble arriba a la dècada dels 60 amb greus mancances

d'infraestructures i de serveis⁴. L'època de Francesc Sala es caracteritzarà per la construcció de nombrosos equipaments públics com el pavelló, la piscina, el jutjat, el museu així com l'extensió de la xarxa de clavegueram i d'abastiment d'aigua potable. S'ampliarà el cementiri i es començarà a asfaltar alguns carrers -la Rambla serà el primer (1965)- i es millorarà l'enllumenat públic. També es comprarà sòl per a nous equipaments escolars, esportius i per al mercat municipal. Però si bé es millora "l'estructura de l'Administració local", augmentant la plantilla i creant el servei de policia municipal, l'arribada massiva d'immigrants -en 15 anys la població es triplicà- farà impossible que l'ajuntament pugui atendre les cada vegada més freqüents reivindicacions veïnals que demanaven més serveis.

4. Crítica i oposició.

La gestió de Francesc Sala va ser, però, molt polèmica, amb «algunes actuacions irregulars»⁵ ja que sovint se saltava el marc legal tirant, com deia ell mateix, «pel camí del mig»⁶. Per aquest motiu, alguns regidors el varen criticar obertament, votant en contra d'algunes de les seves propostes i arribant, fins i tot, a dimitir, dues coses sorprenents en aquell sistema.

L'últim consistori franquista (1975-1979): Joaquim Alfaro

Davant les denúncies i querelles presentades contra el dinàmic i controvertit Francesc Sala, el governador civil li buscarà un recanvi, no sense dificultats, per apaivagar la polèmica. El juliol de 1975, Joaquim Alfaro succeirà Francesc Sala i presidirà el que anomenem últim consistori franquista.

La recerca d'un substitut per a l'última alcaldia del franquisme, recorda el secretari Casado, va ser *complicada perquè no hi havia molt interès en el càrrec a conseqüència de les poques expectatives, tant personals com polítiques*. Aquesta desmotivació també explicaria les continuades absències de l'alcalde als plens, sobretot els últims, per malaltia o motius professionals⁷.

Aquest ajuntament va viure moments molt complexos i contradictoris, provocats pels sobtats canvis del país. L'inici del mandat va coincidir

4 El que sabem del s. XX. Història de Santa Perpètua. Vol. II, pàg. 108

5 El que sabem del s. XX. Història de Santa Perpètua. Vol. II, pàg. 109

6 El que sabem del s. XX. Història de Santa Perpètua. Vol. II, pàg. 108

7 Actes Ple 28-12-1978

1975: Pavelló d'esports (AMSPM)

a sota:

1975. Sala de Plens. Regidors i el pintor Zorrilla, autor del mural (AMSPM)

8 *El que sabem del s. XX. Història de Santa Perpètua. Vol. II, pàg. 128*

9 *Les cròniques d'en Sila. Joan Soley i Sala*

10 *El que sabem del s. XX. Història de Santa Perpètua. Vol. II, pàg. 150*

pràcticament amb la mort de Franco i el Ple, que es va reunir el mateix 20 de novembre, en sessió extraordinària, va manifestar la seva *sentida condolència por la pérdida de quien todo lo entregó por España, haciendo realidad la paz, el desarrollo, el progreso...*⁸

Aquest ditirambe, encara que formal, del dictador i de la seva obra es mantindria fins que governaria Arias Navarro. L'arribada de Suárez, amb la reforma política i les eleccions del 77, dissiparien molts dubtes sobre l'abast real de la democratització i donaria pas a un canvi d'apreciació, d'actitud. La sensació que la reforma que havia començat per dalt, tard o d'hora, arribaria a l'àmbit local es va fer realitat. És a partir d'aquest moment que es pot dir que els ajuntaments franquistes tindran data de caducitat. Tanmateix res feia preveure, després de la mort de Franco, que el procés aniria tan ràpid. La forçada dimissió d'Arias Navarro va ser el fet cabdal que va obrir la porta de la Transició. Només des d'aquesta aposteriorística visió es poden entendre les paraules de Joan Sila quan diu en la seva Crònica que l'actuació d'aquest ajuntament *va ser transitòria, perquè en aquell mateix any havia mort el general Franco i el mateix govern era de transició fins arribar a les primeres eleccions municipals democràtiques de l'any 1979.*⁹

La gestió de Joaquim Alfaro -com la de Francesc Sala- va consistir a continuar dotant de serveis el municipi¹⁰. Es va contractar una empresa per a la recollida d'escombraries, es van construir nous dipòsits i es va instal·lar un sistema de cloració d'aigua potable. Can Folguera disposaria d'una depuradora i d'una parada d'autobús. A més d'ampliar les escoles de la Florida i Can Folguera i la creació de l'Escola Bressol de Can Folguera es construiria el Mercat municipal. Aquest consistori també va ser el primer que va endegar el Pla parcial de reforma de la Florida, no exempt de polèmica. Durant aquest mandat es va construir l'autopista A-7 i la línia fèrria del Papiol-Mollet. L'actual AP-7 fins fa poc no va tenir sortida al poble i quant a la línia Mollet-El Papiol, aquest consistori va encetar les negociacions amb RENFE per transformar la línia de mercaderies en línia de viatgers i encara avui aquesta reivindicació no s'ha assolit.

Tres són els punts que sobresurten d'aquests 4 anys: la reforma política, la crisi econòmica i el vigorós moviment veïnal i polític.

Aquest ajuntament s'adherirà al conjunt de reformes polítiques que van permetre el pas d'un règim feixista a una democràcia: Referèndum per

CEIP La Florida anys 70 (AMSPM)

la Llei de reforma política, 15 desembre del 1976; la Llei d'associacions polítiques que permetria la legalització dels partits polítics i sindicats i les primeres eleccions democràtiques el juny del 77 i, finalment, l'aprovació de la Constitució el 6 de desembre de 1978.

El nostre municipi va patir la crisi econòmica –crisi del petroli– deguda a la desacceleració industrial. La crisi de l'Humet n'és l'exemple més simptomàtic. Els expedients de crisi, durant aquests anys, seran freqüents i moltes empreses tancaran: Roure, Innocenti Blanch etc. Això comportà l'augment de l'atur. Si a Santa Perpètua el 1975 l'atur era d'un 5% al 1981 arribarà al 23%¹¹.

El consistori de la Transició també va haver de fer front a les reivindicacions del moviment veïnal i polític.

Durant aquesta època es legalitzaren moltes associacions de veïns, la de la Florida (1977) i la de Can Folguera (1978), que ja venien funcionant des que el 1964 es va promoure la Llei d'associacions. La neteja, l'assistència sanitària, les mancances de l'ensenyament, l'estat dels carrers i la manca de serveis mobilitzaren molts veïns. Una associació molt reivindicativa fou l'Associació Amas de Casa de Comillas-Santa Perpètua (1977), protagonista de l'escombrada col·lectiva de Can Folguera i de l'ocupació del pis pilot, i que a partir del 1980 prioritzarà les seves reivindicacions vers el feminisme i es dirà Grup de Dones.

La circumstància més paradoxal per a aquest ajuntament serà que des de principis del 1977 haurà de conviure amb les forces polítiques i sindicals locals que anaven sorgint (PSOE-PSC, PSUC, PTC, Grups Independents, CCOO, etc.), després de l'aprovació de la Llei d'associacions polítiques que permetria la legalització dels partits polítics i sindicats. La històrica legalització del PCE, el 9 d'abril de 1977, Dissabte Sant, recordat com "Dissabte Sant Roig", fou també un altre moment clau per a la credibilitat de la Transició i a Catalunya es rebé amb molta satisfacció més que res perquè la legalització de tots els partits volia dir normalitat democràtica. Menys d'un mes després, exactament el 3 de maig, arribaria la notícia de la

Anys 60-70: Cruïlla pont vell i Rambla. Av. Barcelona i av. Santiga. (AMSPM)

A dalt esquerra:

La Florida: Avinguda 4. Anys 60-70 (AMSPM)

¹¹ *El Que sabem del s. XX. Història de Santa Perpètua. Vol. II, pàg. 147*

Línia ferrocarril Papiol-Mollet. Anys 80 (AMSPM)

12 El Que sabem del s. XX. Història de Santa Perpètua. Vol. II, pàg. 128

13 ibid.

14 El que sabem del s. XX. Història de Santa Perpètua. Vol. II, pàg. 139

legalització del PSUC que va desfermar l'alegria pels carrers amb militants fent sonar el clàxon, enarborant la senyera i banderoles amb les sigles del partit.

L'Assemblea Democràtica Local que es constituí el juliol del 1977 va ser l'exemple més clar de la unió del moviment veïnal i polític. Aquesta assemblea va néixer amb «la intenció de controlar l'ajuntament fins a les eleccions municipals democràtiques»¹² i estava formada pels diferents partits polítics, sindicats, associacions de veïns i altres entitats. La seva existència va ser breu i s'atribueix al fet que si bé es reunien amb l'ajuntament, aquest continuava actuant «con la línia antidemocràtica habitual»¹³.

Altres aspectes rellevants d'aquest període són: El Congrés de Cultura Catalana, el canvi de nom del poble, la Diada de l'11 de setembre de 1977, la celebració del VIII centenari de la consagració de l'església de Santa Perpètua i la creació de la Comissió per a la Defensa de Gallecs.

El Congrés de Cultura Catalana se celebrà entre 1975 i 1977 amb dos objectius principals: «estudiar els efectes de la repressió cultural franquista i trobar vies de recuperar la normalitat perduda»¹⁴. A Santa Perpètua el desembre del 1976 es constituí el Secretariat Local, amb Josep Navarro de secretari. S'hi van inscriure diferents entitats del poble, partits polítics i sindicats a més de ciutadans a títol individual. Els seus membres van promoure la cultura catalana en tres àmbits: la llengua, el patrimoni natural i les festes populars. El setembre de 1977 va tenir lloc la Setmana Popular de Cultura i actuaren La Trinca, Pere Tàpies i el grup Dagoll-Dagom.

Pel joc de paraules que provocava el nom del poble, Fermí Vinyals i el Grup ProArqueologia intentaren en diverses ocasions canviar-lo. El 1946 es proposà, sense èxit, el nom de Santa Perpètua del Vallès. L'any 1968 es demanarà un dictamen científic sobre l'origen de la paraula «Moguda» a la RAE i a l'IEC. Dos fets seran decisius: l'aparició d'un pergami de 1335 amb el nom de «Mogoda» i la resposta de l'IEC a favor de Mogoda. El 1973 diverses entitats faran una petició pública per canviar el nom. Finalment, el Consell de Ministres espanyol aprovà el canvi de nom el 23 de juny de 1978. Ara ja no es diria Santa Perpètua de la Moguda, sinó de Mogoda.

Santa Perpètua també estarà present en la històrica manifestació de l'11 de setembre de 1977 que reclamava: Llibertat, Amnistia i Estatut d'Autonomia. La vigília va tenir lloc al parc Municipal un acte unitari com

Gobierno Civil

CIRCULAR N.º 95

La Dirección General de Administración Local comunica a este Gobierno Civil la resolución del Consejo de Ministros de 23 de junio de 1978, aprobando el cambio de nombre del municipio de Santa Perpetua de Moguda, que a continuación se transcribe:

«Visto el expediente instruido por el Ayuntamiento de Santa Perpetua de Moguda, de la provincia de Barcelona, para cambiar el nombre actual del municipio por el de SANTA PERPETUA DE MOGUDA.

Resultando: Que a instancia de diversas entidades culturales, deportivas, sindicales y de vecinos del municipio de Santa Perpetua de Moguda, la Corporación Municipal, en sesión plenaria de 26 de diciembre de 1973, acordó, por unanimidad, cambiar el nombre actual del municipio por el de SANTA PERPETUA DE MOGUDA, por ser el más adecuado a sus antecedentes históricos, elevándose a definitivo dicho acuerdo, también por unanimidad, en sesión extraordinaria celebrada el día 18 de junio de 1976;

Resultando: Que el proyectado cambio de nombre ha sido informado favorablemente por el Comandante del Puesto de la Guardia Civil, Consejo Local de Enseñanza, Cura párroco y Juez de Paz de la localidad, y sometido al trámite de información pública mediante edictos insertados en el BOLETIN OFICIAL de la provincia, sin que se presentasen reclamaciones de ninguna clase durante el plazo legal concedido, según se certifica;

Resultando: Que la Diputación Provincial de Barcelona emite su dictamen preceptivo en sentido favorable a la aprobación del expediente, pronunciándose en el mismo sentido favorable el Gobernador civil de la provincia, en su escrito remitiendo el expediente para la resolución oportuna;

Resultando: Que la Real Academia de la Historia se pronuncia a favor de la petición del Ayuntamiento de Santa Perpetua de Moguda de sustituir el vigente nombre del municipio por el de SANTA PERPETUA DE MOGUDA;

Considerando: Que de los documentos e informes obrantes en el expediente, se desprende la conveniencia de llevar a efecto el cambio de nombre solicitado por ser aspiración del vecindario y los antecedentes históricos del nombre del municipio que aconsejan su adaptación a la toponimia e idioma catalán;

Considerando: Que los acuerdos municipales han sido adoptados con el quórum exigido por el art. 303 de la Ley de Régimen Local, figurando en el expediente los informes exigidos reglamentariamente por los artículos 34 y 38 del Reglamento de Población y Demarcación Territorial de las Entidades Locales, y correspondiendo su aprobación al Consejo de Ministros, a propuesta del Ministro del Interior, de conformidad con lo dispuesto en el art. 34 de dicho Reglamento, y en el 22 de la Ley.

El Consejo de Ministros, en su reunión del día 23 de junio de 1978, a propuesta del Ministerio del Interior, acordó aprobar el cambio de nombre del municipio de Santa Perpetua de Moguda, de la provincia de Barcelona, por el de SANTA PERPETUA DE MOGUDA.»

Lo que se hace público para general conocimiento y cumplimiento.

Barcelona, 30 de julio de 1978.

EL GOBERNADOR CIVIL,
JOSE M.º BELLOCH PUIG

C-3390

*Butlletí Oficial de la Província,
publicant el canvi de nom del poble.
(AMSPM)*

a preludi de la gran concentració que es preveia per a l'endemà.

L'any 1978 veié la llum el primer llibre dedicat a la història local *Preliminars de la Història de Santa Perpèua i Santiga* de Fermí Vinyals. L'edició i la presentació del llibre formaven part dels diversos actes que organitzaren els dies 19, 20 i 21 de novembre del 78 per commemorar el VIII centenari de la consagració de l'església de Santa Perpètua.

El 1970 el Ministerio de la Vivienda, amparant-se en la Llei d'actuacions urbanístiques urgents (ACTUR) preveia expropiar 1.472 hectàrees de Gallecs per construir-hi una gran ciutat que descongestionés Barcelona. Malgrat que el projecte no reeixí, s'expropià una tercera part del terme de Santa Perpètua. Un primer projecte preveia una ciutat de 150.000 habitants, però l'any 1976 se'n programà una de 25.000 h. que mai s'arribaria a construir. Les traumàtiques expropiacions de Gallecs i els projectes de la nova ciutat generaren un corrent de repulsa popular que cristal·litzà en la creació de la Comissió per a la Defensa de Gallecs, integrada per ciutadans, partits polítics i grups ecologistes per lluitar contra l'especulació i la manca de planificació urbanística. Les mobilitzacions varen tenir molt ressò.

Però el contrast més evident d'aquest consistori va ser que si al principi va lloar la figura del dictador Franco, amb motiu de la seva mort, ara donarà el relleu al primer ajuntament democràtic, amb la convocatòria de les primeres eleccions municipals democràtiques des de la II República.

El 30 de maç de 1979 aquest ajuntament predemocràtic celebrarà el seu últim ple on farà un balanç dels darrers anys per veure en quin estat deixa l'ajuntament: *Seguidamente el Sr. Alcalde propuso y así se acordó que constase en acta las realizaciones de todo orden que ha gestionado y ejecutado esta Corporación que va a cesar en su mandato, durante el dilatado periodo de la transición política no obstante las circunstancias especiales que han concurrido durante este periodo.*¹⁵

Cartells de la Festa Major (AMSPM)

Distribuïdes en 7 apartats es van citar les diferents actuacions fetes en els últims anys per la Corporació. Tot representava una inversió d'uns 157 milions de pessetes.

S'ha de puntualitzar, en aquells moments històrics de canvi, la insistència de la corporació en aclarir la situació financera: *La liquidación del presupuesto ordinario al 31 de diciembre de 1978 presenta un superávit de 22.013.983 pesetas. Al mismo tiempo se hace constar que por la Alcaldía no se ha percibido durante su mandato los gastos de representación que corresponde a municipios superiores a 10.000 habitantes.* Això últim es refereix a allò que va sentir dir el secretari Javier Casado a un dels regidors sortints: *mejores vendrán pero más baratos, no.*¹⁶

16 Vegeu entrevista a Casado

L'últim ple, de fet, serà el del 16 d'abril de 1979, pocs dies després de les primeres eleccions municipals democràtiques i tres dies abans de la composició del primer ajuntament democràtic. L'objecte d'aquesta sessió plenària serà merament de tràmit i es convoca per llegir l'article 1r del R.D. 561/1979 de 6 de març que feia referència a la constitució/dissolució dels nous ajuntaments, o sigui, per donar pas al nou ajuntament democràtic.

Primeres eleccions municipals democràtiques i primer ajuntament democràtic (1979-1983): Pere Bufí i Pérez

Consideracions generals:

Les eleccions del 79 són *la culminació d'una de les aspiracions programàtiques de l'oposició antifranquista [...] D'ençà del 75 i, amb més força, a partir del 15 juny del 77, la intensitat de la reivindicació dels ajuntaments democràtics creixia. Calia urgentment, es deia, renovar unes corporacions locals paralizades per la manca de legitimitat i per la seva penúria econòmica*¹⁷ que havia provocat uns dèficits enormes d'equipaments i serveis. A la mort del dictador, la vida política local se centrà, doncs, en aconseguir democratitzar uns ajuntaments deslegitimats i impotents i en aquest sentit la força del moviment veïnal contribuirà a potenciar aquesta dinàmica.

17 Deu anys d'ajuntaments democràtics 79-89. Promogut i editat per la FMC pàg. 20

El canvi polític que s'inicia el juliol del 1976 es dissenya com un llarg

procés de renovació des de dalt cap a baix: L'Estat, les autonomies i els governs locals. Amb les eleccions del juny del 77 i el retorn de Tarradellas, presidint la Generalitat, l'octubre del mateix any, s'acomplirien les dues primeres fases. L'última, les primeres eleccions municipals (1979) per legitimar els governs locals, encara trigaria gairebé dos anys.

És important subratllar que en aquestes primeres eleccions municipals es vota després del referèndum de la Constitució del 78 i a un mes just de les eleccions generals del març del 79. *L'electorat havia estat cridat per anar a votar tres vegades en poc més de quatre mesos i, amb partits encara poc consolidats, que tenien poca presència local i [...] econòmicament afeblits després de les despeses provocades per les eleccions anteriors*¹⁸. Això va fer que l'abstenció augmentés considerablement, comparant-la amb les eleccions anteriors i arribés en alguns llocs al voltant del 40%¹⁹. A Santa Perpètua en aquestes eleccions hi va haver un augment considerable de l'abstenció que es va situar en un 38,01% i que contrastava molt amb les eleccions que fins llavors s'havien convocat. A les eleccions anteriors l'abstenció va ser la següent: Generals de 1977: 19,43%; Generals de 1979: 32,85%; Reforma Política de 1976: 19,1% i referèndum de la Constitució de 1978: 32,27%²⁰.

L'esquerra, en general, guanyaria aquestes eleccions, però CiU augmentà significativament el seu vot en relació a les generals del març i anticipà el seu èxit al Parlament de Catalunya del 1980. CiU, que va ser la força política que va presentar més candidatures a les municipals, sorprenentment no es va presentar a Santa Perpètua.

La UCD, partit que governava a l'Estat, a Santa Perpètua obtindria només un regidor. Amb aquestes eleccions, la UCD començaria el seu declivi fins a la seva desaparició l'any 82. La dimissió d'Adolfo Suárez, seguida del 23-F, marcava l'immediat esfondrament de la UCD, fent impossible les opcions de centre. A partir d'aquell moment, a Espanya, a imitació d'altres països europeus, s'establiria un bipartidisme estricte en què els dos partits majoritaris es disputarien el centre per arribar a governar.

Una altra característica d'aquestes eleccions fou que en molts municipis es varen presentar agrupacions electorals d'Independents que tenien trets polítics molt poc homogenis. Aquí es presentaren dues candidatures d'independents, malgrat un intent frustrat de fer-ne una de sola.

Cal recalcar l'escassíssima representació femenina d'aquestes primeres eleccions, aspecte que no millorarà en les successives. La presència de dones a les llistes del 79 a Santa Perpètua significà una mica més del 10% i en posicions molt relegades. Els partits d'esquerra foren els que més dones incorporaren, amb molta diferència. A l'Agrupació Independent d'Electors no hi figurava cap dona. En la constitució dels primers ajuntaments democràtics de Catalunya solament el 6,5% eren dones -a Santa Perpètua no n'hi figurà cap- de les quals un 1,9 eren alcaldesses²¹. Durant aquesta legislatura, només dues dones seran regidores com a causa de dimissions de companys de llista. La primera dona que va entrar a l'ajuntament va ser Mª Jesús Álvarez González del PSUC i la segona, Mª Dolores Galán, que, al seu torn, també dimití tres mesos després de prendre possessió.

18 *Deu anys d'ajuntaments democràtics 79-89. Promogut i editat per la FMC pàg 28*

19 *ibid. Pàg 29*

20 *Idescat: Institut d'Estadística de Catalunya*

21 *Deu anys d'ajuntaments democràtics 79-89. Promogut i editat per la FMC*

22 *El que sabem del s. XX. Història de Santa Perpètua. Vol. II, pàg. 128*

A més de l'escassa representació femenina, altres fets destacables, pel que fa a Santa Perpètua, d'aquestes eleccions seran: l'absència de candidats que haguessin format part dels consistoris franquistes, la presència majoritària, per primera vegada, de regidors que provenien de la immigració, les dificultats per a la majoria de partits de completar els 17 membres de la llista i la presència a quasi totes les llistes de líders del moviment veïnal i sindical²².

Amb les eleccions del 3 d'abril del 1979, arriba el primer ajuntament democràtic i això representarà una nova organització de l'Administració local. Els 17 regidors es van repartir entre un grup molt nombros de partits tal com segueix: PSUC (6), AIE (4), PSC (2), PTC (2), CILF (2), CC-UCD (1).

Per entendre millor allò que va passar durant aquests 4 anys hem dividit aquest període en 3 apartats:

1. del pacte de progrés a la petició de dimissió de l'alcalde
2. continuació dels projectes i formació de dos blocs
3. consolidació de les divergències a l'espera de les noves eleccions

1. Del pacte de progrés a la petició de dimissió de l'alcalde

El 19 d'abril de 1979 es constituí el primer ajuntament democràtic i fou elegit alcalde Pere Bufí (PSUC) amb 13 vots, contra 4 de Fernando Jordán (AIE). Aquell mateix dia també es constituí la Comissió Permanent, amb 7 membres: 3 del PSUC, 1 de l'AIE, 1 del PSC, 1 del PTC i 1 del CILF. Les Comissions Informatives, 11 i amb noms castellans, es formaran dies després. Des del principi, l'AIE va insistir en reduir-les a 7 per fer-les més operatives i catalanitzar el nom de les mateixes, però la proposta no prosperà. La característica principal d'aquestes comissions va ser que la seva composició -presidents i vocals- va canviar constantment i va marcar els trets de les disputes polítiques de tota la legislatura. Un mes després de la constitució de l'ajuntament, tots els integrants de l'AIE, a manera d'avís, van presentar la seva dimissió de les comissions perquè no s'adaptaven, deien, als seus plantejaments.

Durant aquest primer any, el nou consistori, obligat pel marc legislatiu i per la manca de recursos, continuarà els projectes de l'anterior. El fet més important és que es van haver de prorrogar els pressupostos del 1978, *basando esta prórroga en la circunstancia de no preverse, dado el estado avanzado del ejercicio económico, variaciones substanciales en ingresos ni en gastos, por no preverse creación de nuevos servicios...*²³ Així es continuarà, com abans, arrendant locals per a activitats escolars, comprant sòl per a equipaments, ampliant el clavegueram, pavimentant nous carrers, etc. El Mercat Municipal, projectat i realitzat per l'anterior consistori, l'inaugurarà el nou, el setembre del 79. Tenint en compte l'eterna escassetat d'aigua, es construiran nous pous i es farà arribar l'aigua potable al barri de Mogoda, a principis dels 80. Al febrer d'aquest any, l'ajuntament accepta rebre definitivament les piscines, una vegada corregides per l'empresa constructora les deficiències que es varen detectar, i a l'abril es col·locaran semàfors a l'avinguda de Santiga per evitar els continus accidents i el caos

1979: Regidors primer ajuntament democràtic. (AMSPM)

23 *Acte del Ple 28-06-79*

circulatori.

En aquells primers moments per fer front a les greus mancances es va reclamar per part d'alguns regidors l'elaboració d'un Pla d'urgències que mai es va dur a terme com a tal. El que sí que s'emprengueren foren alguns projectes a més llarg termini, com el Casal d'Avis que venia inclòs dins d'un Pla d'obres i serveis de la Generalitat, el projecte d'urbanització de Can Filuà i l'ampliació de l'ajuntament amb una planta més, ampliació que es va discutir moltes vegades i que mai es va realitzar. L'augment de regidors al consistori i sobretot la necessitat de contractar més personal per als nous serveis que s'anaven implantant o millorar els que ja existien eren les raons que s'esgrimien per ampliar l'ajuntament. Hem de dir que durant aquesta legislatura la plantilla passarà de 47 empleats a 87, o sigui, gairebé doblarà.

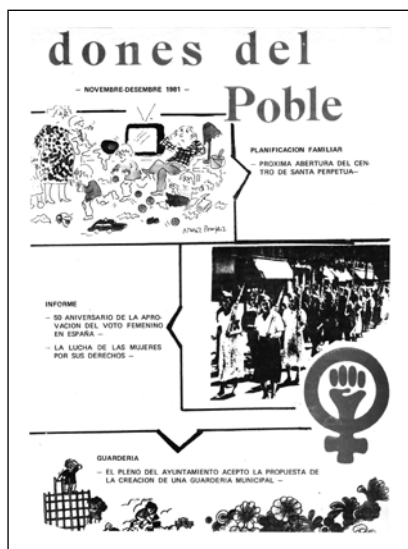
Entre les deficiències més greus que es va trobar el nou consistori figuraven l'ensenyament i la sanitat. L'imparable creixement del poble en els darrers anys va fer que augmentés la població escolar i els centres existents necessitessin més espais. S'arrendaran locals i s'habilitaran com a aules. Les velles instal·lacions escolars necessitaran també moltes reparacions a causa del deteriorament que patien. La situació era tan precària que es van fer moltes actuacions d'urgència com la connexió d'un col·legi al clavegueram general sense la qual no podia començar el curs, la instal·lació de tanques, l'arranjament dels patis, la reparació de les persianes, etc. Tan malament anaven de serveis que inclús un col·legi sol·licitarà la instal·lació d'un telèfon.

El regidor d'Ensenyament presentarà al Ple del setembre un Informe sobre la situació escolar on exposarà el lamentable estat de la qüestió. A l'octubre el Ple donarà suport a la vaga general convocada per al dia 27 com a reacció al problema de l'ensenyament. El regidor de CC-UCD, partit que governava en aquells moments a Espanya, dirà que no és funció dels ajuntaments fomentar les vagues.

Com que als col·legis les plantilles eren escasses, les AMPA no paraven de demanar ajuda econòmica per contractar professors i comprar material. Els col·legis de la Florida i de Can Folguera van rebre algunes quantitats que els regidors van decidir detreure de l'assignació que els pertocava. Durant la primavera del 1980, la Coordinadora d'Ensenyament del Vallès Occidental demana als ajuntaments que programin les seves necessitats escolars per tal que el curs següent no hi hagi els problemes de cada any. Entre altres reivindicacions Santa Perpètua exigirà 30 alumnes per classe, professors d'educació especial, professors de català i professors d'educació física, aquests per substituir els professors de religió *...por cuanto esta área de conocimientos, según las encuestas realizadas, debe quedar reconducida al ámbito familiar. El Pleno amplía la propuesta en el sentido de iniciarse la tendencia a conseguir que la enseñanza se imparta en catalán.*²⁴

24 Actes del Ple 24-04-80

La posada en marxa de l'Escola Permanent d'Adults (EPA), va ser una altra de les actuacions destacades del primer ajuntament democràtic. Per fer-la factible va llogar el local, va contractar més professors i va comprar material per poder desenvolupar la seva tasca amb uns mínims.

Butlletí Grup de Dones. (ACREM)

Primer Informatiu de l'Ajuntament democràtic (AMSPM)

25 Actes del Ple 06-03-80

26 Actes del Ple 30-10-79

Com cada any al final de l'EGB, de 300 a 400 nois havien de marxar del poble a estudiar a fora perquè no hi havia institut. Per aquest motiu es continuaran les gestions de l'antic consistori per cedir sòl, a Can Folguera, per a la seva construcció i també es va proposar d'instal·lar-lo al castell de Can Taió, però la Generalitat, concretament el Departament de Justícia, s'hi va negar.

La sanitat, igual que l'ensenyament, esdevindrà una altra de les preocupacions de l'ajuntament. Una de les primeres gestions que va fer la Comissió de Sanitat, en aquest període, va ser la proposta d'adquirir una ambulància i l'encàrrec d'organitzar aquest servei. L'ambulància era necessària *davant la deficient infraestructura sanitària i el considerable cens de població* ²⁵. També s'exigirà la millora de l'horari de farmàcia a la Florida i al mateix temps es reclamarà un metge.

On es notaria, sobretot, el canvi seria que a partir d'ara en els plens serien freqüents els debats i les mocions més diverses, ja que tots els regidors podien intervenir simplement demanant la paraula. En els plens de l'època franquista i en el consistori predemocràtic tots els projectes s'aproven per unanimitat. No hi havia debats, ni mocions ni escrits reivindicatius. Els precís i preguntes s'aprofitaven per anunciar projectes d'última hora o per fer alguna petició més aviat formal. El nou ajuntament es pronunciarà sobre temes tan diversos com l'Estatut dels Treballadors, l'Estatut dels Centres Docents, el terrorisme, l'OTAN, el 23-F, etc. Entre les reivindicacions polítiques més importants figura l'adhesió a l'Estatut de Catalunya. Es reivindicarà un Estatut sense retalls i es va acordar acudir a la manifestació prevista per al dia 20 de juliol a Sant Cugat i la col·locació de senyeres a l'Ajuntament i als carrers fins que s'aprovés l'Estatut. Una Comissió Especial seria l'encarregada de fer una crida perquè el poble es pogués adherir a la proposta de l'ajuntament.

La moció que va tenir, sens dubte, més ressò va ser la presentada per l'Associació de Mestresses de Casa Montserrat *...instando al Ayuntamiento para que se pronuncie a favor de la despenalización del aborto y que se solicite la amnistía para las mujeres procesadas en Bilbao por prácticas abortivas* ²⁶. Un intens debat es va produir i les opinions varen anar des del regidor que pensava que els ajuntaments no han de ser plataformes per a reivindicacions d'aquesta mena, la dels que creien que a la corporació no hi havia la capacitat tècnica ni científica suficient per adoptar una resolució responsable fins als que defensaven que els ajuntaments havien de pronunciar-se sobre molts assumptes *encara que es consideressin polítics*. Finalment, la majoria va votar a favor de la despenalització i l'amnistia.

Una de les principals inquietuds dels nous regidors va ser el seu neguit per democratitzar la vida municipal i fomentar la participació ciutadana i la transparència. Es reclamarà la instal·lació de cartells informatius com a símbol de transparència democràtica, es proposarà que l'alcalde delegui en la Comissió Permanent l'elaboració de l'ordre del dia i que aquest es distribueixi a les associacions. Per canalitzar aquesta participació es publicarà el primer Butlletí Informatiu de l'Ajuntament, precedent de l'actual L'Informatiu, al setembre de 1980, just després de la petició de

Rambla Venerabilísimo	Rambla.
37 de Enero 1.939	Avinguda Santiga
Antonio López	Carrer Pau Casals
Claudio López	id. Martí Costa.
Madre Inabel Larrañaga	id. Puig i Cadafalch
Ruiz Zorrilla	id. Pau Claris
Dr. Canalla	id. Rafael de Casanova
Plaza Rovira	Plaza Nova
Mon Quintín Mallofret	Carrer Joan Fiveller
Patronato	id. Plana d'en Pipa
Vistalegre	Carrer Vidal i Barraquer
Poniente	id. Josep M ^o de Legarra
Amstrong	Avinguda Girona
Independencia	Carrer Dr. Trueta
Plaza Martí Costa	Plaza de la Vila
Auda. Catalunya	Avinguda Torrent de Can Oller.
General Sanjurjo	Carrer Narcís Monturiol

1979: canvi de nom dels carrers.
(AMSPM)

dimissió de l'alcalde amb un objectiu molt concret: *Este boletín realmente pretende llevar al vecino transparencia sobre las gestiones de las Comisiones Municipales y debates de los Plenos y Permanentes del Ayuntamiento y a la vez que se convierta en un verdadero portavoz de la opinión de la calle...*

Però si el canvi arribava a l'ajuntament també es va voler que es notés al carrer i així una de les primeres decisions que es va prendre va ser la de canviar el nom dels carrers que recordaven la Guerra Civil o personatges que res tenien a veure amb el poble. De passada es va aprofitar per posar nom a alguns carrers de Can Folguera que fins llavors no en tenien i es van substituir les expressions numèriques de la Florida per noms, encara que en aquest últim cas més endavant es va suspendre aquesta decisió a petició dels veïns del barri. També es va demanar que la Comissió de Cultura presentés un projecte per enderrocar el *Monumento a los Caídos* i fes una proposta per rememorar d'una altra manera els Caiguts.

El terrorisme és un dels temes recurrents d'aquests primers moments. No era d'estranyar això perquè un mes després de la constitució dels nous ajuntaments es produí l'atemptat del Grapo a la Cafeteria California 47 on moriren 8 persones i més de 40 resultarien ferides. Els atemptats no solament pertorbaven la vida nacional sinó també la municipal. En diverses ocasions van ser condemnats els actes de violència que es produïren. Ja en el segon ple es fa un minut de silenci per l'atemptat sofert per un regidor d'Esplugues. A l'agost es condemnaran els fets d'Abrera, on va ser ferit de consideració el seu alcalde. A l'octubre, el dia 8, es produirà l'amestrallament del local del PSC a Santa Perpètua, obra de la Triple A i al novembre es demanarà la llibertat de Javier Rupérez, segrestat per ETA. Al febrer del 80 hi va haver manifestacions a les diferents capitals d'Espanya per protestar

pels actes violents protagonitzats per l'extremadreta. El 27 de maig, el MCC presentarà al Ple un escrit sol·licitant el suport a la manifestació antifeixista prevista per al dia 29 i, al mateix temps, demanarà als regidors que es pronunciïn a favor de la il·legalització de FN.

La cultura i l'esport varen tenir un paper rellevant en aquest període. Des del principi, els regidors corresponents buscaren la complicitat de la població per fer efectiva la participació ciutadana però no ho acabaren d'aconseguir. Una de les primeres actuacions que va haver de fer la Comissió de Cultura i Joventut va ser presentar el programa de la Festa Major. Aquí varen sorgir també les primeres friccions entre regidors i partits polítics. La Comissió de Cultura el va presentar com l'únic possible *dada la premura de tiempo*²⁷ i l'oposició el criticà per poc ambiciós i perquè no tenia *caràcter popular*,²⁸ ja que no s'havia consultat a les diferents entitats. Una proposta de Cultura d'il·luminació nadalenca dels carrers es va posposar perquè la major part dels regidors varen decidir que se n'havia de fer un estudi més acurat. Pel que fa a l'esport hi hagué sobretot discrepàncies per l'entestament del regidor en voler cobrir la piscina quan una majoria deia que això hipotecaria l'ajuntament i que hi havia d'altres coses més urgents com resoldre el problema dels veïns *que por no tener las calles acondicionadas no pueden salir de su casa*²⁹. La necessitat de contractar un nou vigilant per al pavelló i la gestió de les piscines novament foren motiu de desavinences entre els grups.

El primer ajuntament democràtic va ser molt curós amb l'urbanisme. De bon començament va voler establir unes bases clares per modificar el Pla general comarcal vigent. Es va evitar el desenvolupament o la consolidació indiscriminada de sectors urbans sense garantia dels serveis necessaris d'urbanització com el clavegueram i la pavimentació. Per això, al maig del 80 es va denegar la urbanització d'una parcel·la a Can Folguera a una promotora perquè incloïa un nombre superior de plantes al permès i no preveia els serveis necessaris. Pel que fa a Gallecs es va lluitar perquè Santa Perpètua no quedés al marge, engolida per organismes supramunicipals, del

27 Actes del Ple 19-07-79

28 Actes del Ple 19-07-79

29 Actes del Ple 17-10-79

Cartells de la Festa Major (AMSPM)

seu planejament.

Els primers ajuntaments democràtics van tenir molts problemes econòmics. Com ja hem dit més amunt, van haver de fer front a les mancances que patien amb molts pocs recursos. A Santa Perpètua, segons els comptes de l'anterior consistori, hi havia un superàvit de 22.013.983 pessetes. El cert és que es van haver de prorrogar els pressupostos del 78 i que durant aquest primer any es recorrerà repetides vegades a sol·licitar crèdits per cobrir els dèficits momentanis. L'oposició afirmava que els comptes de l'ajuntament no els coneixia ningú i demanava que la Comissió d'Hisenda fes un estudi per donar serietat i seguretat als compromisos de pagament que l'ajuntament adquiriria amb els proveïdors.

Des del punt de vista econòmic, l'assignació que els regidors s'atorgaran per compensar la seva dedicació a l'ajuntament aixecarà polèmica cada vegada que es plantejarà. Alguns regidors, al principi, no ho van acceptar perquè manifestaven que no havien arribat a l'ajuntament per cobrar i van decidir destinar els diners a necessitats escolars, com l'Escola d'Adults, o socials. Era conegut que en els ajuntaments anteriors, almenys de la mida de Santa Perpètua, l'alcalde i els regidors no cobraven. Així ho fa constar l'anterior consistori quan enumera el seguit de realitzacions que ha dut a terme.

Els regidors d'esquerra, quan arriben a l'ajuntament, fan un Pacte de Progrés en el sentit de donar-se suport entre ells. Després, altres regidors que quedaren fora del pacte s'hi incorporaran i col·laboraran en allò que deien "tirar l'ajuntament endavant". Aquesta col·laboració, però, durarà ben poc ja que els membres de l'AIE varen dimitir de totes les Comissions Informatives i al mes de novembre es va produir la primera reorganització municipal. Les Comissions passaran d'onze a set i ara amb noms catalans. Malgrat tot, es criticarà que si bé tothom treballa, les Comissions són ineficaces i inoperants³⁰.

És evident que a aquesta situació no van ajudar gaire les dimissions d'alguns regidors, dimissions que van començar molt aviat. Les primeres foren les de José Gil i Ramon Torró del PSUC, el mes d'octubre, substituïts per Miguel Segura i Ma Jesús Álvarez. Ma Jesús es convertiria d'aquesta manera en la primera dona regidora a Santa Perpètua i també serà l'única en el segon consistori. La dona en els primers ajuntaments democràtics serà la gran oblidada. Com hem vist més amunt, en el 79, només varen entrar dues dones. A l'abril del 80, dimitiria Antoni Fornies també del PSUC. La discussió sobre les Ordenances fiscals del 80 -es recolliren més de 800 firmes en contra- que provocaren un agre debat i l'enfrontament per la contractació d'una professora per a l'Escola d'Adults, tampoc ajudarien gaire a millorar la situació que s'anava crispant de mica en mica.

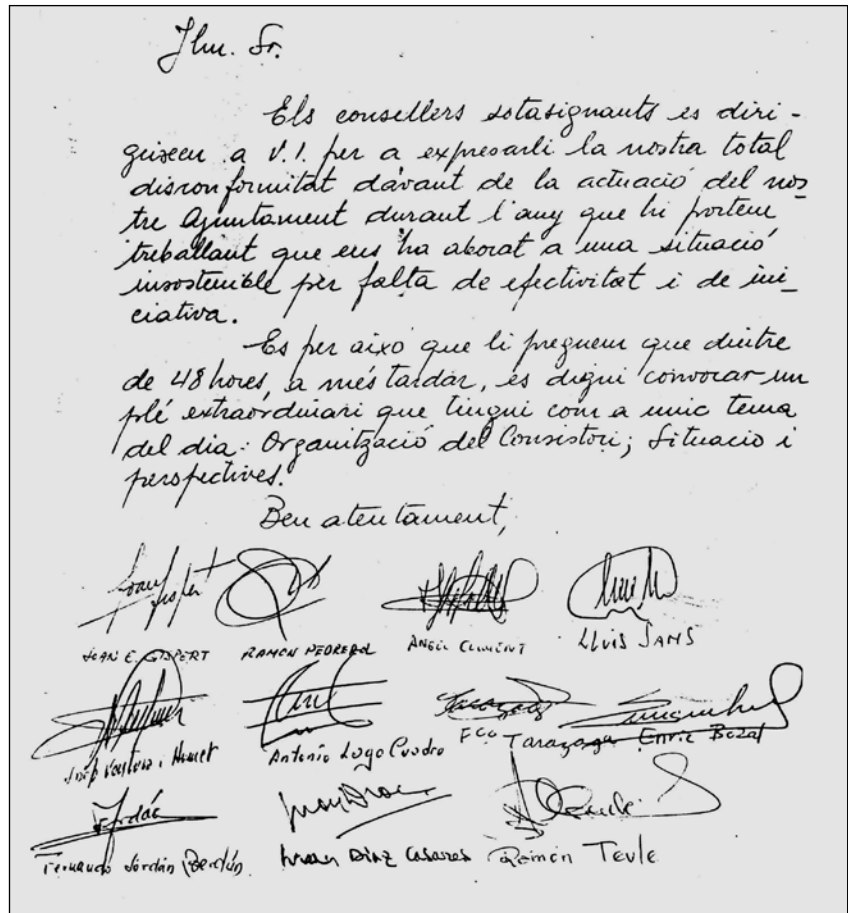
Davant d'aquesta sensació d'inestabilitat un grup majoritari de regidors, 11, tots menys els del PSUC, disconformes *de l'actuació de nostre ajuntament durant l'any que portem treballant que ens ha abocat a una situació insostenible per falta d'efectivitat i d'iniciativa*,³¹ sol·licitaran el 3 de juny del 80 un ple extraordinari amb un únic punt del dia per tractar el tema: "*Organització del consistori, situació i perspectives*"³² perquè, segons ells, no hi ha programa de

30 Actes del Ple 05-06-80. Intervenció de Bozal

31 Fotocòpia de la petició de ple extraordinari distribuïda a les agrupacions polítiques.

32 Fotocòpia de la petició de ple extraordinari distribuïda a les agrupacions polítiques.

Onze regidors demanen un Ple extraordinari per parlar de la situació de l'ajuntament.

govern ni planificació. El ple se celebrà el dia 5 i Mª Jesús Alvarez (PSUC) defensà l'actuació de Pere Bufí dient: *Parece que todo lo tenga que hacer el Alcalde y si cada una de las comisiones no va impulsando los asuntos y tiene que hacerlo todo el alcalde volveremos al alcalde Presidencialista. Si se ataca al alcalde hay que atacar a todos los Presidentes de Comisiones.*

L'alcalde, per la seva part, acceptarà les crítiques de manca d'organització i de coordinació però hi afegirà que *no entiende el alcance de este Pleno cuando el año pasado se tuvo una reunión para mejorar el funcionamiento del ayuntamiento y que en esta reunión que han hecho 11 concejales se podía haber contado con el PSUC. Dice que la falta de decisiones es posible pero que las facultades del Alcalde pasan por la Permanente. El PSUC seguirá adelante y traerá un programa que se elaborará y se presentará en este mes.*

Aquest ple s'acabaria amb la condició dels onze regidors que no assistirien a cap comissió i declinarien la presidència de les mateixes fins que l'alcalde no presentés el seu programa.

Els 11 regidors, no satisfets amb les explicacions donades per l'alcalde i davant la seva negativa a dimitir a petició d'aquests en la sessió de la Comissió Permanent del dia 7, tornaran a sol·licitar la convocatòria d'un ple extraordinari sobre aquest assumpte. El ple se celebraria el 18 de juny i l'alcalde es reafirmaria en la seva negativa a dimitir adduint que *los temas planteados se podían haber resuelto como en anteriores ocasiones en reunión*

CUATRO ESQUINAS **Sabadell** MARTES, 10 DE JUNIO DE 1980 - PAG. 6

SANTA PERPETUA DE MOGODA

ONCE DE LOS DIECISIETE CONCEJALES HAN SOLICITADO LA DIMISION DEL ALCALDE

Once de los diecisiete concejales del Ayuntamiento de Santa Perpetua de Mogoda han solicitado al alcalde comunista del municipio, Pedro Bufi, que presente la dimisión irrevocable de su cargo. Los seis ediles que no respaldan la petición son precisamente los que forman el grupo del PSUC en la Corporación local.

En una hoja informativa que los once concejales han remitido a la población, se informa que «el motivo principal de la ineficacia y desorganización del Ayuntamiento queda centrado en la falta de capacidad personal del señor alcalde y del equipo que lo apoya».

FAITA DE CONFIANZA
Los once ediles, dos del PSC-PSOE, otros dos del PFC, dos más de la «Coalición de Independientes de La Florida» y cuatro de «Agrupación Independiente de Electores» y uno de CC-UCD, solicitaron la convocatoria de un Pleno extraordinario con el propósito de tratar sobre la organización del Consistorio, situación y perspectivas. «El señor Bufi, lejos de desestimar las críticas y opiniones que en contra suya fueron manifestadas, se limitó a aceptarlas y su solución consistió en promover un programa de actuación para fin de mes».

Entinan los concejales firmantes del escrito que dicho programa no significará nada positivo, puesto que «las personas que lo han de llevar a término son las mismas y el problema no es de programa, sino de personas». Por tanto, es a la vista

de la falta de confianza de la mayoría de los miembros del Consistorio, pedimos al señor Alcalde que presente la dimisión irrevocable de su cargo».

Estos once concejales afirman que «por respeto al pueblo que nos votó no podemos continuar colaborando con un tipo de gestión, que la mayoría del Consistorio no acepta». En esta postura de oposición, en la sesión Plenaria celebrada el sábado por la noche se procedió a la devolución de todos los dictámenes a las distintas comisiones informativas y podría incluso, llegar-se al colapso de la vida municipal, puesto que cuatro de los seis tenientes de alcalde forman parte del grupo opositor.

EL COMUNISTA PEDRO BUFI PASA POR SERIOS APUROS

FOTO DE ARCHIVO

La premsa comarcal es va fer ressò de la crisi.

de los 17 concejales y si ha habido falta de coordinación también ha habido falta de experiencia y falta de participación ciudadana y si hubiese existido esta participación no se estaría ahora en este estado. Considera que el alcalde es el cabeza de esta organización pero las carteras han de ser llevadas en sesiones de trabajo, lo que ocurre es que se produce también en el Consistorio una diversidad de ideologías para lo cual presenta como alternativa la unión de la izquierda y la presentación del programa de actuación municipal que se hará en otro Pleno con participación del pueblo, partidos políticos que no están en el ayuntamiento y asociaciones.

Aquesta crisi, que va tenir ressò en la premsa comarcal³³, es resoldrà, finalment, amb la presentació del Programa d'actuació municipal i tancarà aquest primer període del nou consistori.

2. Continuació dels projectes i formació de dos blocs

Després de la presentació del Programa d'actuació municipal, al juliol es va aprovar el Pressupost del 80 que va pujar a 124.000.000 de pessetes. En aquest segon semestre s'ha de destacar, a més de la proposta de celebrar l'Homenatge a la gent gran i el projecte d'una fundació pública per fer possible la creació d'una guarderia municipal, la compra de l'ambulància i la implantació d'aquest nou servei municipal a la tardor *una de las primeras cosas positivas que se ha conseguido... ante la deficiencia sanitaria de que disponemos por parte de la Seguridad Social... La ambulancia es un servicio indispensable en un pueblo como el nuestro que no dispone no ya de un ambulatorio u hospital sino que tampoco de servicio médico de urgencia permanente.*³⁴

L'any 1981 començaria amb la queixa d'alguns regidors per la lentitud del servei mèdic d'urgències, deguda, en part, a la lentitud dels traspessos Estat-Generalitat i també per la presentació per part de l'ajuntament d'un altre projecte de local diferent del presentat inicialment al juny del 80 quan els metges el demanaren per l'augment del nombre de cartilles al poble.

Més endavant es va proposar el desviament de la carretera B-140: *debido a*

33 Diari de Sabadell, 10-06-1980

34 Butlletí Informatiu de l'Ajuntament de Santa Perpètua nº 1, setembre 1980

Ambulància municipal. (AMSPM)

35 Actes del Ple 26-02-81

1983: Desviament B-140. (AMSPM)

*la peligrosidad y la estrechez de la misma, insuficiente para soportar intensidad del tráfico diario y generadora de múltiples atascos circulatorios y colisiones de vehículos y riesgos para peatones, alcanzando también este desvío al puente de esta carretera existente sobre Riera de Caldes que se presenta estrecho, peligroso e inseguro.*³⁵

Des de Cultura es va fer una proposta per promoure la recuperació de l'església de Santiga preveient les persones encarregades del seu manteniment i conservació.

Dos dies abans del 23-F, una assemblea de mestres es va tancar a l'Ajuntament per la situació inestable que es produïa cada any a causa de l'existència d'un sector molt ampli d'interins. En el ple del 26 de febrer, els partits polítics i les centrals sindicals llegiran un escrit condemnant el cop d'estat del 23-F i convocaran a la població a una concentració per al dia 27.

La primavera va començar amb la compra de la finca de la plaça de la Vila que seria destinada a Casal d'Avis. Aquest projecte també va aixecar molta polseguera perquè l'oposició en va presentar un d'alternatiu, una finca més gran que es podria destinar a molts més usos però que doblava el preu. Una vegada més hi va haver un animat debat.

Una bona notícia per als empleats de l'ajuntament va ser l'augment del seu salari en un 12% donada la inflació que patia Espanya, del 79 al 83 aquesta va passar del 172% al 228%.

El 29 de març es va produir el fet més trist d'aquest període per al consistori de Santa Perpètua, va ser la mort del jove regidor Miguel Segura del PSUC en accident de circulació.

L'equip de govern continuava insistint en el projecte de construir una planta més a l'ajuntament per la manca d'espai i l'oposició continuava també en la seva línia que aquest projecte representava una despesa excessiva i que es podia obtenir més espai sense construir aquesta planta.

L'AAVV de la Florida va demanar suspendre l'acord de l'ajuntament referent al canvi de nom dels carrers perquè com que va canviar la numeració dels carrers això provocava confusió.

Des de la Regidoria de Cultura i Esports es va demanar l'adhesió de l'ajuntament a la crida que va fer el Parlament de Catalunya per una televisió i una ràdio catalanes. També es va demanar l'adhesió a la Crida a la Solidaritat en defensa de la llengua catalana. Aquest últim punt va donar peu per criticar que moltes propostes eren gestos testimonials perquè en els col·legis no es donaven classes en català per manca de professors i pel que feia a l'ajuntament els cursos per aprendre català els funcionaris encara no s'havien posat en marxa.

Novament la remuneració dels membres de la corporació provocaria un agre debat i hi hauria posicions molt divergents. Des dels que creien que els regidors no havien de percebre cap salari perquè deien que quan es van presentar a les eleccions ho van fer de manera altruista: *Deseábamos desde el Ayuntamiento reparar, clarificar y defender intereses tantas veces desatendidos de nuestros conciudadanos. Por ello no esperábamos compensaciones económicas...*³⁶ Passant pels que criticaven que abans, tret de l'alcalde, tothom cobrava

36 Actes del Ple 07-04-81

el mateix, encara que desenvolupés moltes tasques, responnent a això que abans tothom estava integrat en les Comissions i ara no era igual tractar a algú que dedicava moltes hores a l'ajuntament d'un altre que no, fins als que insinuaven que indirectament es tractava del finançament dels partits polítics per part de l'ajuntament.

Aquest acalorat debat sobre les assignacions dels regidors i els dos fets cabdals d'aquest període, el 23-F i la mort de Miguel Segura, varen donar peu a una reflexió per intentar reconduir la situació d'un ajuntament en què pel que semblava, amb tants grups diferents, es feia difícil la governabilitat. El regidor de CC-UCD, Ramon Pedrerol, va dir el següent *replanteemos porqué estamos aquí. Estamos aquí para velar y administrar dignamente los intereses de nuestra querida villa. Entiendo que el mayor homenaje al compañero fallecido tan prematuramente es intentar unir de nuevo nuestros criterios, olvidando quién tuvo o tiene razón, e iniciemos de nuevo contactos para que esa colaboración que propongo a todos sea una realidad tangible sin dobleces. Deseo sinceramente olvidar los rostros de algunos de nosotros, preocupados, pálidos, ante un hecho que pudo ser muy grave para nuestra incipiente democracia. A través de nuestra particular ideología, evitando enfrentamientos personales, defendamos los intereses del pueblo que representamos.*³⁷

37 Actes del Ple 07-04-81

Després de tot això, una vegada més, hi va haver canvis a les Comissions d'Informació.

Un fet lamentable a destacar d'aquest període va ser l'agressió que patí, per part de tres desconeguts, el regidor Ramon Teulé quan tornava a casa seva.

Des de la Regidoria de Cultura es va proposar la celebració del Mes de la Cultura i la Joventut i un programa escolar de visites a museus i llocs d'interès cultural. Un fet a destacar va ser la proposta de creació del Consell Municipal d'Ensenyament que va néixer com a òrgan d'assessorament i participació ciutadana.

Com que l'ajuntament anava creixent, va ser necessari arrendar nous locals per a nous serveis municipals. Així va ser per al Centre de Planificació Familiar i per al Museu Municipal.

El mes de juny començava amb la presa de possessió de regidor de José Díaz (PSUC), substituint Miguel Segura que havia mort en accident de carretera.

El pressupost de l'any 81, que pujaria a 170.000.000 de pessetes, una vegada més, no es va poder aprovar fins a l'estiu i es va aprovar per 9 vots a favor i 6 abstencions. Com que molts projectes s'anaven aprovant per 9 vots a favor, sempre que el govern municipal aprovaria, a partir d'ara, alguna cosa es diria que era *por obra y gracia de los nueve*.³⁸ En aquests moments és evident que hi ha dos blocs oposats a l'ajuntament.

38 Actes del Ple 30-03-82

Abans de les vacances, es destinaran diners per a l'adaptació del local de l'Arxiu Municipal i del Centre de Planificació Familiar com també per adaptar el local de la plaça de Vila com a Casal d'Avis i encabir-hi el Servei d'Aigües. Altres decisions que es van prendre van ser la contractació d'un professor de català, el disseny de l'escut municipal i la petició d'un ple extraordinari sobre l'abocador municipal.

1981: Inauguració Casal d'Avis.
P. Bufí i H. Barrena (centre), president
del Parlament. (AMSPM)

1982: Disseny escut municipal.
(AMSPM)

La tardor començaria amb la presa de possessió de la regidora Mª Dolores Galán del PTC, segona dona del consistori democràtic, que substituïa Antonio Lago i que per cert dimitiria, al seu torn, tres mesos més tard. No seria l'última incorporació de nous regidors ja que poc després, a causa de la dimissió de Lluís Babarro del PSUC, prenia possessió Francisco Fernández. Durant aquest període va tenir lloc el debat sobre la incorporació d'Espanya a l'OTAN. Altres fets destacables van ser l'adhesió de l'Ajuntament a la Federació de Municipis de Catalunya, que acabava de constituir-se i la reclamació a RENFE, una vegada més, del baixador a la Florida de la línia de tren Mollet-Papiol.

3. Consolidació de les divergències a l'espera de les noves eleccions

L'any 1982 començaria amb la proposta d'una placa commemorativa al parc de la Creueta en honor de Miguel Segura, el projecte de creació de l'Escola Esportiva Municipal i el 1r Pla de treball comunitari per donar feina a persones que estaven a l'atur.

Per primera vegada, els pressupostos es varen aprovar a començaments d'any. El pressupost del 82 es va aprovar durant el mes de febrer i va pujar a 207.000.000 de pessetes.

Durant el mes de març s'incorporaren dos nous regidors, Antonio Álvarez del PTC, que substituïa Mª Dolores Galán, i Francisco Martín del PSUC que substituïa Jaime Villanueva, que havia pres possessió el juny del 80. Semblava que als nous regidors els era difícil integrar-se en un consistori al qual li quedava molt poca vida.

Si bé la major part dels regidors dimitits eren del PSUC ara, amb la dimissió d'Àngel Climent, tinent d'alcalde i regidor de Cultura i Esports, li tocava al PSC, un partit aparentment consolidat. Això palesava novament que la il·lusió amb la qual varen començar alguns regidors es va traduir en decepció, potser per les dificultats de fer rutllar els propis partits que tenien una estructura més aviat escassa i també per la manca de col·laboració ciutadana. L'AAVV La Florida va presentar un escrit de suport a Àngel Climent on manifestà que no es podia desqualificar globalment una actuació que consideraven bona i que a més a més les Jornades de Cultura s'havien de celebrar properament.

L'assignació dels honoraris als membres de la Corporació novament va provocar un llarg debat i podríem dir que des de l'any 79 en què va començar aquest ajuntament els emoluments havien augmentat considerablement perquè la dedicació que demanava era molt més exclusiva, almenys per a l'equip de govern.

Les últimes realitzacions d'aquest període varen ser la cessió de sòl a Can Folguera perquè la Generalitat construís el CAP, servei insistentment demanat. Es va aprovar definitivament el dibuix de l'escut municipal, que malgrat comptar amb l'assessorament d'Armand de Flavià, no va ser del grat de tots els regidors. Es va crear el Servei de Guarderia de Can Folguera, un dels projectes més esperats per la corporació i la població. A finals de maig es va sol·licitar a la Diputació de Barcelona la instal·lació d'una planta

de residus dins el que s'anomena Actur de Santa Maria de Gallecs. Aquesta decisió va provocar la queixa dels regidors de l'oposició pel secretisme amb què es va portar aquest projecte ja que dos membres del consistori es van desplaçar a París per visitar una planta d'aquestes característiques i no varen informar ni abans ni després del viatge. El Casal d'Avis es va inaugurar l'11 de juliol de 1982, durant la Festa de la Vellesa i va comptar amb l'assistència del president del Parlament, Heribert Barrera.

Un fet molt curiós fa pensar que en aquells últims dies del primer consistori de la democràcia l'ambient s'havia enrarrit. Aquest fet és que des de l'equip de govern es va demanar la prohibició d'entrar a l'ajuntament als regidors a partir de les 22 hores, ja que alguns regidors havien anat a l'ajuntament a partir d'aquella hora i en el llibre de registre havien donat com a motiu de la seva visita: *dar de comer al loro o sus labores*.³⁹

Sigui com sigui, donava la sensació que la legislatura estava esgotada i tots els partits estaven esperant les noves eleccions municipals perquè l'únic que hem de destacar del temps que restava és la proposta de creació del servei de Pompes Fúnebres que realitzaria la Societat Funerària Montserrat Truyolls SA i la constitució del Comitè de Personal de l'Ajuntament després que l'ajuntament, el novembre de l'any anterior, hagués fet la classificació dels llocs de treball.

Les segones eleccions municipals de la democràcia se celebraren el 5 de maig de 1983 i per això el consistori sortint es va reunir per última vegada el dia 25 per donar el relleu al segon ajuntament democràtic.

Els resultats del 1983 - PCC, 9 regidors; PSC, 4 i CiU, també, 4 - demostraran que els partits van saber, durant el primer mandat, consolidar les seves posicions i augmentar la influència en l'esfera local. Qui més exemplifica aquesta dada és el PSUC, que ara es dirà PCC, i que obtindrà la primera majoria absoluta. Els Independents, com en molts municipis de Catalunya, desapareixeran i només 3 partits obtindran representació, essent la novetat la força amb la qual CiU apareixerà per primera vegada potser perquè va recollir els fruits dels Independents. Igualment, el potent moviment veïnal que caracteritzà Santa Perpètua es va anar esmorteïnt, o bé per desencís i manca de participació, o bé perquè ja estaven integrats dins l'estructura dels partits.

Nosaltres ho hem de deixar aquí perquè això va més enllà de l'etapa que ens hem proposat recordar en aquestes notes i forma part d'un llarg període de la nostra història recent del qual ens agradaria que es fes un estudi en profunditat. En el 2009 es compliran trenta anys dels primers ajuntaments democràtics i, amb aquesta perspectiva, seria una bona ocasió per dur-lo a terme i continuar la línia marcada per l'excel·lent llibre *El que sabem del segle XX. Història de Santa Perpètua* que s'atura el 1979 i que, al seu torn, seguia les petjades del mai prou valorat Fermí Vinyals. Esperem que així sigui.

Santa Perpètua de Mogoda, tardor de 2005

³⁹ Actes del Ple 26-10-82